

11. Fisher Ridge Cave System, Kentucky, Egyesült Államok	71 500 m	5. Sznyeysznaja, Bzibszkij-fennsík, Abházia, Szovjetunió	-1370 m
12. Friars Hole Cave System, West Virginia, Egyesült Államok	68 824 m	6. Sistema Huautla, Oaxaca, Mexikó	-1353 m
13. Easegill Cave System, Cumbria-Lancashire, Nagy-Britannia	63 600 m	7. Réseau de la Pierre Saint-Martin, Francia/Spanyolország	-1342 m
14. Sistema Purificación, Tamaulipas, Mexikó	61 583 m	8. Réseau Rhododendrons-Berge, Isère, Franciaország	-1241 m
15. Organ Cave System, West Virginia, Egyesült Államok	60 510 m	9. Sistema Cuicateca, Oaxaca, Mexikó	-1242 m
16. Gua Terengair (Gua Air Jernih), Sarawak, Malaysia	59 260 m	10. Iljuhin, Arabika-fennsík, Abházia, Szovjetunió	-1240 m
17. Hirlatzhöhle, Oberösterreich, Ausztria	57 000 m	11. Schwersystem, Salzburg, Ausztria	-1219 m
18. Mamo Kananda, Southern Highlands, Pápua Új-Guinea	54 800 m	12. Complesso Corchia-Fighiera, Toscana, Olaszország	-1215 m
19. Système de la Dent de Crolles, Isère, Franciaország	54 094 m	13. Gouffre Mirola, Haute Savoie, Franciaország	-1211 m
20. Kapkután, Üzbegisztán, Szovjetunió	54 000 m	14. Sistema Aranonera, Huesca, Spanyolország	-1185 m
21. Red del Silencio, Cantabria, Spanyolország	53 000 m	15. Dachstein-Mammuthöhle, Oberösterreich, Ausztria	-1180 m
22. Lechugilla Cave, New Mexico, Egyesült Államok	53 000 m	16. Sistema Soaso, Huesca, Spanyolország	-1169 m
23. Sistema Huautla, Oaxaca, Mexikó	52 111 m	17. Jubileumsschaft, Salzburg, Ausztria	-1173 m
24. Réseau de la Pierre Saint-Martin, Francia/Spanyolország	51 200 m	18. Sima 56 de Andara, Cantabria, Spanyolország	-1169 m
25. Raucherkarhöhle, Oberösterreich, Ausztria	48 033 m	19. Anou Ifllis, Djurdjura, Algéria	-1159 m
26. Réseau de l'Alpe, Isère/Savoie, Franciaország	46 173 m	20. Gouffres du Bracas de Thurugne No.6., Pyrénées-Atlantiques, Franciaország	-1157 m
27. Crevice Cave, Missouri, Egyesült Államok	45 385 m	21. Sistema Badalona, Huesca, Spanyolország	-1149 m
28. Complesso Corchia-Fighiera, Toscana, Olaszország	44 444 m	22. Sistema del Xitu, Asturias, Spanyolország	-1148 m
30. Ogot Ffynnon Ddu, South Wales, Nagy-Britannia	43 000 m	23. Axemati, Puebla, Mexikó	-1130 m
31. Eisriesenwelt, Salzburg, Ausztria	42 000 m	24. Kujbisevszkaja, Arabika-fennsík, Abházia, Szovjetunió	-1110 m
32. Bolsája Oreznaja, Szovjetunió	41 000 m	25. Schneeloch, Salzburg, Ausztria	-1101 m
		26. Sima G.E.S.M., Malaga, Spanyolország	-1098 m
		27. Jägerbrunntragsystem, Salzburg, Ausztria	-1078 m
		28. Sistema Ocotempa, Puebla, Mexikó	-1063 m
		29. Pozo della Neve, Molise, Olaszország	-1050 m
		30. Herbsthöhle, Ausztria	-1020 m
		31. Torca de Urriello, Cantabria, Spanyolország	-1020 m
		32. Siebenhengste-Hohganthöhlsystem, Svájc	-1020 m
		33. Abisso Ulivifer, Toscana, Olaszország	-1017 m
		34. Lamprechtsofen, Salzburg, Ausztria	-1005 m
		35. Système de la Coume d'Hyouernède, Haute-Garonne, Franciaország	-1004 m

Földünk legmélyebb ismert barlangjai 1989. március 31-én

1. Réseau Jean-Bernard, Haute-Savoie, Franciaország	-1535 m
2. Pantjuhin, Bzibszkij-fennsík, Abházia, Szovjetunió	-1508 m
3. Laminako ateah, Navarra, Spanyolország	-1408 m
4. Sistema del Trave, Asturias, Spanyolország	-1380 m

DÉLKELET-ÁZSIA ÉS ÚJ-GUINEA LEGHOSSZABB ÉS LEGMÉLYEBB BARLANGJAI

Földünknek ez a térsége speleológiai szempontból máig is a legkevésbé ismert része. Hatalmas karsztvidékek húzódnak például Borneó (Kalimantan) és Új-Guinea belsejében, ahova eddig nem jutottak el a külföldi expedíciók, míg a helybeliek részéről még nem alakult ki az igény barlangok kutatására. Ezért az alábbi lista még távolról sem teljes, és a már összegyűjtött

adatok is gyorsan változnak. Példa erre a Karszt és Barlang jelen számában ismertetett *Mulu Caves '88 expedíció*, melynek eredményeképpen egy sarawaki barlang került a leghosszabb barlangok listája élére. A jegyzék összeállítója, *Heinrich Kusch (Graz)* megállapítja, hogy 1981–88 között a délkelet-ázsiai térség ismert barlangjainak hossza megduplázódott, és szinte minden

expedíció új nagy felfedezésekkel szolgál. Az eredeti barlangjegyzék a *Die Höhle* 1990. évi 1. füzetében jelent meg, és 85 olyan barlangot sorol fel, melyek hossza meghaladja a 2000 m-t, míg a 200 m-nél mélyebb barlangok listája 44 nevet tartalmaz. Mi csupán a jegyzék élenjáró barlangjait soroljuk fel.

A leghosszabb barlangok:

1. Gua Terengair (Gua Air Jernih, Clearwater Cave), Gunong Api, Sarawak, Malaysia	59 260 m
2. Mamo Kananda, Muller Range, Southern Highlands, Pápua Új-Guinea	54 800 m
3. Atea Kananda, Muller Range, Southern Highlands, Pápua Új-Guinea	34 500 m
4. Selminum Tem, Hindenburg Range, Western Province, Pápua Új-Guinea	20 500 m
5. Ipaku Kukumbe, Whiteman Range, West New Britain, Pápua Új-Guinea	18 900 m
6. Gua Salukkan Kallang (Gua Tanette), Maros, Sulawesi, Indonézia	17 263 m
7. Lubang Sarang Laba-Laba (Cobweb Cave), Gunong Benarat, Mulu, Sarawak, Malaysia	15 185 m
8. Lubang Batau Padeng (Black Rock Cave), Gunong Api, Mulu, Sarawak, Malaysia	14 100 m
9. Lubang Jaran, Gunung Sewu, Java, Indonézia	11 072 m
10. Gua Teluk Cahaya Bulan Yang (Blue Moonlight Bay Cave), Gunong Benarat, Mulu, Sarawak, Malaysia	9 400 m
11. Callao Cave, Penablanca, Cayan, Luzon, Fülöp-szigetek	9 000 m
12. Lubang Limau, Gunong Subis, Niah, Sarawak, Malaysia	9 000 m
13. Tham Nam Mae Lana, Changwat Mae Hong Son, Thaiföld	8 390 m
14. Tham Nam Lang, Changwat Mae Hong Son, Thaiföld	8 350 m

15. Lubang Benarat (Benarat Caverns), Gunong Benarat, Mulu, Sarawak, Malaysia	8 320 m
16. Saint-Paul Cave (St. Pauls Subterranean River), Mt. Saint-Paul, Bahile, Palawan, Fülöp-szigetek	8 200 m
17. Batu Lubang, Sagea, Halmahera, Indonézia	7 561 m
18. Liklik Vuvu (Little Vuvu), Northern Pomio Plateau, Nakanai Mts., East New Britain, Pápua Új-Guinea	6 800 m
19. Tham Luang (Tham Nam Cham, Tham Mai), Changwat Chiang Rai, Thaiföld	6 220 m
20. Gambo, Nakanai Mts., East New Britain, Pápua Új-Guinea	6 000 m

A legmélyebb barlangok:

1. Muruk, Nakanai Mts., East New Britain, Pápua Új-Guinea	-637 m
2. Mamo Kananda, Muller Range, Southern Highlands, Pápua Új-Guinea	-528 m
3. Bibima, Porol Escarpment, Chimbu, Pápua Új-Guinea	-494 m
4. Gambo, Nutuve, Nakanai Mts., East New Britain, Pápua Új-Guinea	-478 m
5. Ipaku Kukumbe, Whiteman Range, Arrakis Plateau, West New Britain, Pápua Új-Guinea	-468 m
6. Minye, Tuke, Nakanai Mts., East New Britain, Pápua Új-Guinea	-468 m
7. Kavakuna II (KA 2), Northern Pomio Plateau, Nakanai Mts., East New Britain, Pápua Új-Guinea	-459 m
8. Lubang Nasib Bagus (Goo Luck Cave), Gunong Api, Mulu, Sarawak, Malaysia	-423 m
9. Malemuli, Mamo, Muller Range, Southern Highlands, Pápua Új-Guinea	-420 m
10. Bikkik Vuvu (Big Vuvu), Northern Pomio Plateau, Nakanai Mts., East New Britain, Pápua Új-Guinea	-414 m

KÍNA LEGHOSSZABB BARLANGJAI

Jóllehet Kinában található a világ legkiterjedtebb karsztvidéke, Földünk leghosszabb barlangjainak listáján az elsők között nem találunk kínai barlangokat. Ennek elsősorban az az oka, hogy a nagyobb földalatti vízrendszerek speleológiai módszerekkel történő feljárása csak a legutóbbi években indult meg. Különösen jelentős az 1988-as esztendő, ekkor tárta fel egy francia – kínai közös expedíció a pillanatnyilag leghosszabbnak (37 km) számító Tenglong-barlangot, de ugyanebben az évben angol – kínai és amerikai – kínai expedíciók további nagy barlangokat dolgoztak fel (Chuyan Dong, Baimo Dong, Jin Lun, Wanhuayan). Az alábbi jegyzék a kutatások 1988 októberi állását tartalmazó teljes lista a X. Nemzetközi Speleológiai Kongresszus „Proceedings”-jében jelent meg (II. 487). Kína legmélyebb barlangjairól – összegyűjtött adatok

hiányában – eddig nem készült publikáció. A leghosszabb barlangok:

1. Tenglong Cave System, Licuan, Hubei	37 000 m
2. Baishui Dong, Jiangkou, Guizhou	22 450 m
3. Chuyan Dong–Bangdong–Xiliudong System, An Long, Guizhou	17 262 m
4. Duobin Dong, Xiuwen–Xifeng, Guizhou	17 210 m
5. Baimo Dong (Pan Yang), Bama, Guangxi	13 735 m
6. Guangyan (Crown Cave) System, Guilin, Guangxi	10 200 m
7. Jin Lun Dong, Mashan, Guangxi	7 213 m
8. Ganzai Dong, Mashan, Guangxi	7 000 m
9. Wanhuayan, Chengzhou, Hunan	6 745 m
10. Biyun Dong, Panxien, Guizhou	6 500 m